

Tarptautinė komisija
nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti

Pilietiškumo akcijoje „Atmintis gyva, nes liudija“ dalyviai demonstravo savo vienybę bei pasiryžimą ginti iškovotos laisvės, demokratijos ir žmogaus teisių principus

2017 m. sausio 13 d. rekordinis dalyvių skaičius (daugiau nei 1700 Lietuvos mokyklų, valstybės institucijų, įstaigų ir organizacijų Lietuvoje ir užsienyje) prisijungė prie Tarptautinės komisijos nacių ir sovietinio okupacinių režimų nusikaltimams Lietuvoje įvertinti iniciatyvos „Atmintis gyva, nes liudija“.

Pilietinės iniciatyvos idėja – sausio 13-ąją 8 valandą ryto dešimčiai minučių uždegti vienybės ir atminimo žvakutes languose, prisimenant ir minint prieš dvidešimt šešerius metus pasiektą pilietinę pergalę prieš agresorių. Pasak Tarptautinės komisijos vykdomojo direktoriaus Ronaldo Račinsko, „1991 metais Lietuva nebuvo NATO ir ES nare, Lietuvos teritorijoje vis dar šeimininkavo okupacinė kariuomenė, tačiau vieninga ir laisvės trokštanti tauta tomis dienomis apgynė Lietuvos nepriklausomybę. Lietuvos piliečių kova, vienybė žavėjosi ir palaikė demokratines vertybes išpažįstanti tarptautinė bendruomenė bei kitos iš totalitarinio režimo gniaužtų trokštančios išsivaduoti tautos“.

Tarptautinės komisijos sekretoriatas jau dešimt metų organizuoja pilietinę iniciatyvą „Atmintis gyva, nes liudija“. Šią iniciatyvą, tapusią tradicine, nuo 2014 metų globoja Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

*„Auštant Sausio 13-osios rytui kas kartą vėl
juntame ypatingą 1991-ųjų dvasių, kai tauta buvo
pasiryžusi ginti iškovotą laisvę bet kokia kaina.
Tegul žvakės liepsna kiekvieno mūsų lange bus
nepamirštamo sausio laužų atspindys ir vienybės
ženklas“*

Šiais žodžiais prie pilietinės iniciatyvos prisijungti šiemet kvietė jos globėja Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė.

Pilietinės iniciatyvos „Atmintis gyva, nes liudija“ idėja gimė Panevėžyje, viename iš Tolerancijos ugdymo centrų. Kasmetinė iniciatyva yra Tarptautinės komisijos sekretoriato įgyvendinamos programos „Mokymas apie totalitarinių režimų nusikaltimus, nusikaltimų žmoniškumui prevenciją ir tolerancijos ugdymo programa“ sudėtinė dalis.

Vilniaus r. Saulėtekio pagrindinė mokykla

J. Basanavičiaus karo medicinos tarnyba

Anykščių Antano Baranausko pagrindinė mokykla

Peterborough miesto lietuvių bendruomenė, Jungtinė Karalystė

LR ambasada Airijoje

Kėdainių Aušros progimnazija

Kaišiadorių r. Pakertų biblioteka

Kauno Rokų gimnazija

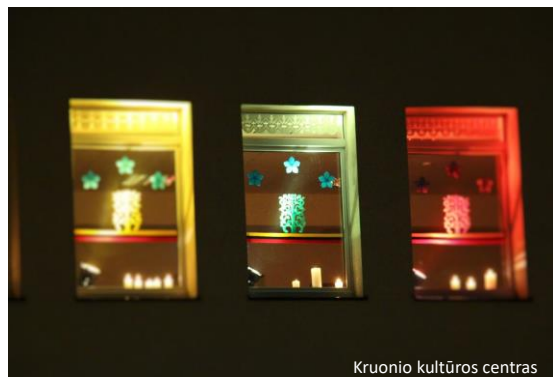
Kaišiadorių sav. Kruonio kultūros centro Kalvių struktūrinis padalinys

Vilniaus Antakalnio gimnazija

Radviliškio lopšelis-darželis „Eglutė“

Kruonio kultūros centras

Lituanistinė ir menų mokykla „Mokslukas“, Jungtinė Karalystė

Mažeikių Ventos progimnazija

Valstybinio Vilniaus Gaono žydų muziejaus Tolerancijos centras

Birštono gimnazija

Kitos iniciatyvos minint Laisvės gynėjų dieną

>>> Kupiškio Povilo Matulionio progimnazijos Tolerancijos ugdymo centras organizavo piešinių konkursą Laisvės gynėjų dienai atminti. Savo emocijas ir jausmus piešiniuose reiškė 5 – 8 klasių mokiniai. Mokinių darbų paroda puošė mokyklą visą sausio mėnesį.

Eglė Gurklytė

Meda Rožėnaitė

>>> Panevėžio Mykolo Karkos pagrindinės mokyklos Tolerancijos ugdymo centras organizavo akciją „Laiškas draugui: mes nematėme, bet atsimeiname“. Per istorijos pamokas 7-tų klasių mokiniai rašė laiškus draugui pasakodami apie Sausio 13-osios įvykius.

>>> Alytaus miesto ir apskrities laikraštis „Alytaus naujienos“ prieš Sausio 13-ąją paragino jaunos žmones padiskutuoti, pasvarstyti – ką simbolizuoja Laisvės gynėjų diena, kaip ją minėti, kokią reikšmę ši diena turi jaunimui, kurie gimė po 1991 metų. Įdomios jaunų žmonių mintys apie laisvę ir jos kainą, nepriklausomybę ir istoriją buvo spausdinamos laikraščio skyrelyje „Aš matau laisvę kasryt pro langą“.

>>> Sausio 14-ąją Vilniuje vyko XXVI-asis tradicinis bėgimas laisvės gynėjams atminti „Gyvybės ir mirties keliu“. Šiame bėgime dalyvavo ir Tarptautinės komisijos sekretoriato švietimo programų koordinatorė Ingrida Vilkienė, kartu su dalyviais iš visos Lietuvos bei su mokiniais ir mokytojais iš Tolerancijos ugdymo centrų: Alytaus Adolfo Ramanausko-Vanago gimnazijos bei Panevėžio Margaritos Rimkevičaitės verslo ir paslaugų mokyklos.

Panevėžietis mokinys Mantas Kunickas po bėgimo teigė:

„nesitikėjau, jog kartu bėgs ir JAV kariuomenės kariai. Smagu, kad kartu bėgo ir Lietuvos kariai. Bėgimas žinių apie sausio 13-ąją davė nepalyginamai daugiau nei pamoka ar šiaip renginys“.

Panevėžio mokyklos atstovai bėgime dalyvauja kasmet, nuo pat 1992-ųjų metų. Panevėžiečiai ne tik dalyvavo bėgime, bet apsilankė ekskursijoje Lietuvos Respublikos seimo rūmuose bei susipažino su sausio 13-osios išvakarėse atidengtu paminklu prie Lietuvos televizijos ir radijo pastato.

